

Druk nr 1161
Warszawa, 29 listopada 2002 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-240-02

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin i ustaw o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.**

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Pracy i Polityki Społecznej.

Z wyrazami szacunku
(-) Leszek Miller

Ustawa

z dnia

o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin i ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Art. 1. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 774, Nr 72, poz. 801 i 802 i Nr 106, poz. 1215, z 2000 r. Nr 2, poz. 26, Nr 9, poz. 118, Nr 19, poz. 238, Nr 56, poz. 678 i Nr 84, poz. 948, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 85, poz. 924, Nr 89, poz. 968, Nr 111, poz. 1194 i Nr 154, poz. 1792 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. Kwota bazowa wynosi 100% przeciętnego wynagrodzenia pomniejszonego o potrącone od ubezpieczonych składki na ubezpieczenia społeczne, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, w roku kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji.”;

2) po art. 19 dodaje się art. 19a w brzmieniu:

„Art. 19a. Kwota bazowa ustalona na podstawie art. 19 obowiązuje od dnia 1 marca roku, w którym przeprowadzono waloryzację, do końca lutego następnego roku.”;

3) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Art. 20. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" w terminie:

- 1) do 10 roboczego dnia lutego każdego roku:
  - a) kwotę przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym,
  - b) kwotę bazową, o której mowa w art. 19,
- 2) do 7 roboczego dnia drugiego miesiąca każdego kwartału – kwotę przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim kwartale.”;
- 4) w art. 85 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Przepis ust. 4 stosuje się do świadczeń przyznanych zgodnie z postanowieniami umów międzynarodowych ubezpieczonym zamieszkałym w Polsce w taki sposób, aby suma świadczenia przyznanego na podstawie ustawy i świadczenia zagranicznego nie była niższa od kwoty świadczeń określonych w ust. 1-3.”;

- 5) w dziale VII rozdział 2 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 2

Waloryzacja świadczeń

Art. 88. 1. Emerytury i renty podlegają corocznie waloryzacji od dnia 1 marca. Waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik waloryzacji.

2. Waloryzacji podlega kwota świadczenia i podstawa jego wymiaru w wysokości przysługującej w ostatnim dniu lutego, bez uwzględniania dodatkowej waloryzacji, o której mowa w art. 91.
3. Waloryzacja obejmuje emerytury i renty przyznane przed dniem 1 marca.

Art. 89. 1. Wskaźnik waloryzacji wynosi nie mniej niż średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym powiększony o 20% realnego wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, z uwzględnieniem art. 91.

2. Wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych, o którym mowa w ust. 1, jest wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów albo wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli jest on wyższy od wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów.

Art. 90. 1. Wskaźnik waloryzacji, o którym mowa w art. 89 ust. 1, jest corocznie przedmiotem negocjacji w ramach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych.

2. Jeżeli Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych, w terminie do 3 dni od dnia ogłoszenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikatu, o którym mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1 i 2, uzgodni, w drodze uchwały, wysokość wskaźnika waloryzacji, wskaźnik ten podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” w drodze obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów.

3. Jeżeli nie nastąpi uzgodnienie stanowiska Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych w trybie określonym w ust. 1 i 2, Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wskaźnik waloryzacji, biorąc pod uwagę wskaźniki, o których mowa w art. 89.

Art. 91.1. Jeżeli wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w czerwcu danego roku w stosunku do grudnia

poprzedniego roku wynosi co najmniej 105%, świadczenia waloryzuje się dodatkowo od dnia 1 września, na poczet kolejnej waloryzacji, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Dodatkowa waloryzacja polega na pomnożeniu kwoty świadczenia i podstawy jego wymiaru przez wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, o którym mowa w ust. 1.
3. Dodatkowa waloryzacja obejmuje emerytury i renty przyznane przed terminem kolejnej waloryzacji.
4. Emerytury i renty w wysokości uwzględniającej podwyżkę, o której mowa w ust. 2, przysługują od dnia nabycia prawa do świadczenia, ustalonego w decyzji organu rentowego, nie wcześniej jednak niż od dnia 1 września, do dnia poprzedzającego termin kolejnej waloryzacji, z zastrzeżeniem art. 101 i art. 102.
5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do podstawy wymiaru emerytury i renty.

Art. 92. Jeżeli w poprzednim roku kalendarzowym świadczenia waloryzowano dodatkowo, wskaźnik bieżącej waloryzacji nie może być niższy niż wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, o którym mowa w art. 91 ust. 1.

Art. 93. Zmiana wysokości emerytur i rent w ramach waloryzacji następuje z urzędu, a jeżeli wypłata świadczenia była wstrzymana - po jej wznowieniu, z uwzględnieniem wszystkich kolejnych waloryzacji i waloryzacji dodatkowych, przypadających w okresie wstrzymania wypłaty.

Art. 94. 1. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" :

- 1) w terminie do końca stycznia:

- a) średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem,
  - b) średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów
- w poprzednim roku kalendarzowym,
- 2) w terminie do 9 roboczego dnia lutego każdego roku - wskaźnik przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym,
  - 3) w terminie do końca lipca - wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w czerwcu bieżącego roku w stosunku do grudnia poprzedniego roku.
2. Prezes Zakładu ogłasza, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, co najmniej na 12 dni roboczych przed najbliższym terminem:
- 1) waloryzacji i waloryzacji dodatkowej, o których mowa w art. 88 ust. 1 i w art. 91 ust. 1, należne od tego dnia kwoty:
    - a) najniższej emerytury i renty,
    - b) dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sieroty zupełnej,
  - 2) waloryzacji, o której mowa w art. 88 ust.1, obowiązujące od dnia 1 marca kwoty maksymalnych zmniejszeń obliczonych zgodnie z art. 104 ust. 9.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 108 i Nr 74, poz. 676) art. 6 otrzymuje brzmienie :

„Art. 6. Emerytury i renty podlegają waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o

emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 774, Nr 72, poz. 801 i 802 i Nr 106, poz. 1215, z 2000 r. Nr 2, poz. 26, Nr 9, poz. 118, Nr 19, poz. 238, Nr 56, poz. 678 i Nr 84, poz. 948, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 85, poz. 924, Nr 89, poz. 968, Nr 111, poz. 1194 i Nr 154, poz. 1792 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr...., poz. ....), z tym że:

- 1) waloryzacja, o której mowa w art. 88 tej ustawy, obejmuje emerytury i renty osób:
  - a) zwolnionych ze służby nie później niż w przedostatnim dniu lutego,
  - b) które nabyły prawo do renty rodzinnej po żołnierzach zawodowych zmarłych nie później niż w ostatnim dniu lutego albo po emerytach lub rencistach wojskowych zmarłych do tego dnia,
- 2) dodatkowa waloryzacja, o której mowa w art. 91 tej ustawy, obejmuje emerytury i renty osób:
  - a) zwolnionych ze służby nie później niż w przedostatnim dniu lutego roku następującego po roku, w którym przeprowadzono dodatkową waloryzację,
  - b) które nabyły prawo do renty rodzinnej po żołnierzach zawodowych zmarłych nie później niż w ostatnim dniu lutego następującego po roku, w którym przeprowadzono dodatkową waloryzację, albo po emerytach lub rencistach wojskowych zmarłych do tego dnia.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 53, poz. 214, z 1995 r. Nr 4, poz. 17, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, z 1998 r. Nr

162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 106, poz. 1215, z 2000 r. Nr 122, poz. 1313 oraz z 2001 r. Nr 27, poz. 298, Nr 81, poz. 877 i Nr 74, poz. 676) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. Emerytury i renty podlegają waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 70, poz. 774, Nr 72, poz. 801 i 802 i Nr 106, poz. 1215, z 2000 r. Nr 2, poz. 26, Nr 9, poz. 118, Nr 19, poz. 238, Nr 56, poz. 678 i Nr 84, poz. 948, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 85, poz. 924, Nr 89, poz. 968, Nr 111, poz. 1194 i Nr 154, poz. 1792 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr ..., poz. ...), z tym że:

- 1) waloryzacja, o której mowa w art. 88 tej ustawy, obejmuje emerytury i renty osób:
  - a) zwolnionych ze służby nie później niż w przedostatnim dniu lutego,
  - b) które nabyły prawo do renty rodzinnej po funkcjonariuszach zmarłych nie później niż w ostatnim dniu lutego albo po emerytach lub rencistach policyjnych zmarłych do tego dnia,
- 2) dodatkowa waloryzacja, o której mowa w art. 91 tej ustawy, obejmuje emerytury i renty osób:
  - a) zwolnionych ze służby nie później niż w przedostatnim dniu lutego roku następującego po roku, w którym przeprowadzono dodatkową waloryzację,
  - b) które nabyły prawo do renty rodzinnej po funkcjonariuszach zmarłych nie później niż w ostatnim dniu lutego następującego po roku, w którym przeprowadzono dodatkową waloryzację, albo po emerytach lub rencistach policyjnych zmarłych do tego dnia.”.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

Uzasadnienie

I. W projekcie ustawy przedstawiono propozycję zmiany zasad waloryzacji emerytur i rent (art. 1 pkt 1-3 i 5), ponieważ funkcjonujący obecnie mechanizm waloryzacji emerytur i rent jest krytykowany jako niezrozumiały i niesprawiedliwy. Mechanizm ten oparty jest o planowany wskaźnik inflacji. W przypadku zawyżenia wskaźnika inflacji w ustawie budżetowej, oznacza to wyższy realny wzrost świadczeń niż założony, a w konsekwencji – niższy wskaźnik waloryzacji w roku następnym. W przypadku zaniżenia wskaźnika inflacji, oznacza to mniejszy wzrost świadczeń i może prowadzić do konieczności wypłaty wyrównań oraz wyższego wskaźnika waloryzacji w roku następnym. W obu przypadkach oznacza to w dłuższej perspektywie konieczność wyższych wydatków budżetowych w niektórych latach. Jednocześnie mechanizm ten prowadzi do oscylacji wskaźników waloryzacji. Wskaźniki te w niektórych latach są wysokie, a w niektórych – niskie. W szczególności, w 2002 r. wskaźnik waloryzacji jest niski i wynosi 100,5%. Jest to konsekwencją rażącego niedoszacowania wskaźnika inflacji w 2000 r., który spowodował zaniżenie waloryzacji w 2000 r. i konieczność wyższej waloryzacji w 2001 r.

Gdyby w ustawie budżetowej na rok 2000 przyjęto średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem na poziomie faktycznym, to wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2000 r. wyniósłby 108,9 % (a nie 104,3%). Wówczas wskaźnik waloryzacji w 2001 r. wyniósłby 106,5% (faktycznie zaś z korektą błędu wyniósł 112,7%). To z kolei oznaczałoby, że wskaźnik waloryzacji w 2002 r. wyniósłby wówczas 103,3%. Gdyby uwzględnić przyjętą na ten rok dodatkową podwyżkę w ramach waloryzacji według wskaźnika 100,5%, wówczas łączny wskaźnik waloryzacji wyniósłby 103,8%. Na skutek błędu planistycznego doszło do sytuacji, w której nawet gdyby w ogóle nie przeprowadzać waloryzacji w 2002 r., przeciętna miesięczna wysokość emerytury i renty w 2002 r. w stosunku do przeciętnej miesięcznej wysokości w 2001 r. wzrosłaby o 4,9%.

Proponowane nowe zasady waloryzacji to:

- wprowadzenie waloryzacji ex-post w oparciu o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku,
- przeprowadzanie waloryzacji od marca,

- pozostawienie wskaźnika waloryzacji na poziomie gwarantującym realny wzrost świadczeń emerytalno-rentowych, uwzględniający co najmniej 20% wzrostu realnych wynagrodzeń,
- ustalenie kwoty bazowej w oparciu o przeciętne wynagrodzenie w roku poprzedzającym termin waloryzacji.

W przypadku gdy wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w pierwszej połowie roku wynosi co najmniej 105%, wówczas jest przewidziana dodatkowa waloryzacja od dnia 1 września na poczet kolejnej waloryzacji w marcu następnego roku. Wskaźnikiem dodatkowej waloryzacji byłby wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w pierwszej połowie roku. Dodatkowej waloryzacji podlegałyby wszystkie świadczenia przyznane przed terminem kolejnej marcowej waloryzacji, z tym że świadczenia, które podlegały ostatniej waloryzacji w marcu, byłyby podwyższane w ramach dodatkowej waloryzacji od dnia 1 września, zaś pozostałe świadczenia, tj. obliczone przy zastosowaniu kwoty bazowej ostatnio ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, byłyby podwyższane od dnia nabycia prawa do świadczenia, ustalonego w decyzji organu rentowego, nie wcześniej jednak niż od dnia 1 września.

Dodatkowa waloryzacja byłaby wliczana w poczet waloryzacji w marcu następnego roku. Z tego względu świadczenia, w wysokości uwzględniającej podwyżkę z tytułu dodatkowej waloryzacji, przysługiwałyby tylko do końca lutego następnego roku. Od dnia 1 marca byłaby waloryzowana kwota świadczenia, bez uwzględnienia dodatkowej podwyżki, ponieważ do ustalenia wskaźnika corocznej waloryzacji byłby przyjęty średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku powiększony co najmniej o 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym.

Podstawowe założenia, jakie powinny spełniać nowe zasady waloryzacji, to:

- przejrzystość i zrozumiałość stosowanych reguł,
- przesunięcie terminu waloryzacji z czerwca na marzec,
- odejście od obliczania wskaźnika waloryzacji w oparciu o wzrost średniego świadczenia,
- wyeliminowanie „oscylatora” waloryzacji świadczeń, wynikającego z błędów planistycznych.

Przedstawiona propozycja spełnia te założenia. Waloryzacja będzie oparta o wskaźniki faktyczne, a nie planowane, co oznacza eliminację błędów planistycznych związanych z długim okresem planowania (1,5–2 lata), który zostanie ograniczony do czasu co najwyżej półrocznego, ze względu na proces opracowywania ustawy budżetowej. Termin waloryzacji jest przesunięty z dnia 1 czerwca na dzień 1 marca. Jednocześnie wskaźnik waloryzacji będzie statystyczną wartością opartą na opublikowanych wskaźnikach.

Zmiana zasad waloryzacji powoduje konieczność zmiany zasady naliczania kwoty bazowej, służącej do obliczania nowo przyznanych emerytur i rent. Proponowane zmiany dotyczące waloryzacji opierają się na wskaźnikach średniorocznych (zarówno inflacji jak i wynagrodzeń), dlatego kwotę bazową również należy obliczać w oparciu o przeciętne wynagrodzenie w roku poprzedzającym waloryzację. Na przykład, w przypadku waloryzacji od marca 2004 r. byłoby to przeciętne wynagrodzenie w 2003 r.

Zmiany zaproponowane w art. 2 i 3 projektu ustawy są związane z odmiennymi niż w systemie powszechnym zasadami ustalania prawa do emerytur i rent z wojskowego oraz policyjnego systemu zaopatrzenia emerytalnego.

W systemach tych prawo do wspomnianych świadczeń jest ustalane z urzędu, a decydującą datą wpływającą na datę, od której świadczenie przysługuje, jest dzień zwolnienia ze służby.

II. W projekcie ustawy (art. 1 pkt 4) proponuje się ponadto wprowadzenie przepisu gwarantującego ubezpieczonym zamieszkałym w Polsce, którzy otrzymują świadczenia z zastosowaniem postanowień umów międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, że przysługujące im świadczenie będzie wypłacane w wysokości nie niższej niż najniższa emerytura lub renta.

Przy ustalaniu prawa i wysokości świadczeń emerytalno-rentowych na podstawie umów bilateralnych zawartych przez Polskę w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, przyznawanych osobom, które były zatrudnione kolejno lub na przemian w obu państwach, sumuje się okresy ubezpieczenia w obu państwach. Po stwierdzeniu, że okres ubezpieczenia w obu państwach jest wystarczający do przyznania świadczenia, instytucje ubezpieczeniowe ustalają – na podstawie wewnętrznych przepisów - teoretyczną wysokość świadczeń za łączny okres ubezpieczenia. Z tak ustalonej teoretycznej wysokości instytucje ubezpieczeniowe – stosując zapisaną w umowie zasadę pro rata temporis – przyznają świadczenie, w wysokości częściowej, za okresy ubezpieczenia na swoim terytorium.

W rezultacie omawiana grupa osób otrzymuje częściowe świadczenia emerytalno-rentowe z obydwu państw, stron umowy.

Realizujący postanowienia tych umów w Polsce Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustala teoretyczną wysokość świadczeń na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. (Dz. U. Nr 162, poz. 1118, z późn. zm.) Jeżeli teoretyczna wysokość świadczeń jest niższa niż najniższe świadczenia określone w art. 85 tej ustawy, zostaje podwyższona do wysokości najniższej emerytury lub renty. W ten sposób zostaje skonsumowana, zapisana w prawie wewnętrznym, gwarancja dolnej granicy wysokości świadczeń. Z tak ustalonej teoretycznej wysokości świadczeń jest ustalana wysokość świadczeń częściowych przysługujących za okresy ubezpieczenia w Polsce.

Tak więc zamieszkałe w Polsce osoby posiadające prawo do świadczeń na podstawie umów międzynarodowych otrzymują świadczenia częściowe polskie i częściowo zagraniczne.

Wobec braku odpowiednich regulacji w umowach suma tych świadczeń może być niższa od świadczeń najniższych przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych niezależnie od długości okresu ubezpieczenia w Polsce.

Takie przypadki występują szczególnie przy realizacji umów zawartych przed wielu laty z Czechosłowacją, Bułgarią, Jugosławią i Węgrami, które przewidują obligatoryjne sumowanie okresów ubezpieczenia przy ustalaniu prawa i wysokości świadczeń, a wysokość świadczeń przyznawanych za okresy ubezpieczenia w tych państwach jest niska.

Uznając zatem, że każdy ubezpieczony, który spełnia ustawowe warunki nabywania prawa do świadczeń (art.8 zmienianej ustawy przewiduje uwzględnianie okresów ubezpieczenia za granicą przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz przy obliczaniu ich wysokości, jeżeli tak stanowią umowy międzynarodowe), powinien mieć gwarancję otrzymywania świadczeń co najmniej najniższych, proponuje się stosowne uzupełnienie art. 85 ustawy.

Omówienie wyników konsultacji społecznych

Wszystkie propozycje nowych rozwiązań zawarte w projekcie ustawy były przedstawione do opinii związkom zawodowym i organizacjom pracodawców.

Żaden spośród partnerów społecznych, którzy nadesłali swoje uwagi, nie kwestionował propozycji zmiany formuły waloryzacji. Wręcz przeciwnie, fakt ten spotkał się z bardzo przychylnym odbiorem. Zadowolenie ze zmiany mechanizmu waloryzacji wyraził OPZZ, Związek Nauczycielstwa Polskiego, Polski związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów.

Przy opracowywaniu obecnej wersji projektu uwzględniono uwagi zgłoszone m.in. przez Związek Nauczycielstwa Polskiego i Krajowe Przedstawicielstwo Emerytów, Rencistów i Osób Niepełnosprawnych. W trakcie ustaleń w Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych wprowadzono zasadę, aby wskaźnik waloryzacji był negocjowany z partnerami społecznymi w Komisji.

Zamieszczone w projekcie propozycje były przedmiotem rozmów członków zespołów problemowych działających w ramach Komisji Trójstronnej podczas spotkań, jakie odbyły się w dniach 8 i 17 maja br. Zyskały one przychylną aprobatę połączonych zespołów Komisji Trójstronnej: Zespołu Ubezpieczeń Społecznych oraz Zespołu Budżetu, Wynagrodzeń i Świadczeń Socjalnych. Rozwiązania przedstawione w projekcie zyskały akceptację tych zespołów podczas posiedzenia w dniu 28 sierpnia br.

Ocena skutków regulacji

Uwzględniając założenia makroekonomiczne Ministerstwa Finansów na lata 2002-2006, przeprowadzono w maju br. – tj. wtedy, gdy Rząd podejmował decyzje o pracowaniu nowego mechanizmu waloryzacji - symulacje pozwalające ocenić efekty finansowe zmienionego mechanizmu waloryzacji emerytur i rent z FUS w stosunku do obecnie obowiązującego w perspektywie czasowej do 2006 r. To, czy nowy mechanizm będzie powodował wyższe czy niższe wydatki na emerytury i renty, w oczywisty sposób zależy od tendencji kształtowania się poziomu inflacji. Do celów dokonanej wówczas prognozy przyjęto, że wskaźnik inflacji w 2002 r. będzie kształtował się na poziomie 103,5%. W kolejnych latach (2003-2005) przyjęto, że wskaźnik inflacji wynosi 103,0%. Założono realny wzrost wynagrodzeń w latach 2002-2006 na poziomie odpowiednio 0,3%, 1,0%, 1,3%, 1,7% i 2,0%. Przyjmując wskaźnik waloryzacji na poziomie wskaźnika inflacji powiększonego o 20% realnego wzrostu płac (czyli minimalnym ustawowo wymaganym) i kwocie bazowej dla nowych świadczeń liczonej od przeciętnego wynagrodzenia w roku poprzedzającym waloryzację wydatki na emerytury i renty w 2003 r. byłyby niższe od planowanych przy

obecnym wariacie o około 50 mln zł. Każde podwyższenie tego wskaźnika o 0,1% powodowałoby wzrost wydatków na emerytury i renty o około 100 mln zł.

Przedstawione rozwiązania uwzględniają także zmiany liczby świadczeniobiorców w czasie, jak i zmiany poziomu świadczeń nie wynikające z mechanizmu waloryzacji (np. wyższy poziom świadczeń nowych od bieżąco wypłacanych).

Zmiany waloryzacji spowodują również konsekwencje finansowe w postaci zmiany wydatków na emerytury i renty rolnicze oraz służb mundurowych. Ponieważ wydatki na te świadczenia stanowią około jednej czwartej wydatków systemu pracowniczego, dodatkowe konsekwencje finansowe będą wynosić około jednej czwartej szacunków dotyczących konsekwencji finansowych dla wydatków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Proponowane podwyższenie świadczeń emerytalnych lub rentowych ubezpieczonym zamieszkałym w Polsce, którzy otrzymują świadczenia z zastosowaniem postanowień umów międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, do poziomu minimalnego świadczenia zwiększy wydatki na te świadczenia o kwotę nie przekraczającą 1 mln zł w skali roku.

SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sokr. Min. DH/ 3813 /2002/DPE-ot

Warszawa, 27 XI 2002 r

Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin i ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, z prawem Unii Europejskiej wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (DZ. U. Nr 106 poz. 49), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-240-02: Nowy Tekst II), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Krzysztof Pater
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Złoty Sekretarz Komitetu
Integracji Europejskiej
ODBIERKI STANU

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 4 grudnia 2002 r.

Cena 0,84 zł + 22% VAT

